

Archeologické centrum Olomouc, příspěvková organizace
U Hradiska 42/6, 779 00 Olomouc,
IČO 75008271

(dále též jen „ACO“)

Směrnice ředitele č. 2/2012

VLASTNICKÁ PRÁVA K VÝSLEDKŮM VÝZKUMU A VÝVOJE A ZPŮSOB JEJICH OCHRANY

V zájmu řádného nakládání s výsledky výzkumu, vývoje a inovací (dále též jen **výzkumu**) realizovanými v rámci ACO a v zájmu jejich ochrany

v y d á v á m t u t o s m ě r n i c i

1.

Úvod

Tato směrnice upravuje vlastnická práva k výsledkům výzkumu, vývoje a inovací, které vznikly při plnění úkolů plynoucích z pracovního poměru nebo jiného obdobného pracovněprávního vztahu autorů/původců/řešitelů/spoluřešitelů k ACO při výzkumu, a stanovuje podmínky využití těchto výsledků, jejich přiměřenou a účinnou ochranu, zejména týkající se šíření výsledků výzkumu a vývoje prostřednictvím výuky, publikování, muzejních výstav, muzejních programů, metodiky nebo převodu technologií

2.

Vymezení pojmů

2.1. Dílem ve smyslu autorského zákona (z.č. 121/2000 Sb. v platném znění), které požívá ochrany dle tohoto zákona, je dílo literární, jiné dílo umělecké a dílo vědecké, které je jedinečným výsledkem tvůrčí činnosti autora a je vyjádřeno v jakékoli objektivně vnímatelné podobě (včetně podoby elektronické) trvale nebo dočasně bez ohledu na jeho rozsah, účel nebo význam. Dílem je zejména dílo slovesné vyjádřené řečí nebo písmem, dílo hudební, dílo dramatické a dílo hudebně dramatické, dílo choreografické a dílo pantomimické, dílo fotografické a dílo vyjádřené postupem podobným fotografii, dílo audiovizuální jako je dílo kinematografické, dílo výtvarné jako je dílo malířské, grafické a sochařské, dílo architektonické včetně díla urbanistického, dílo užitého umění a dílo kartografické. Za dílo se považuje též počítačový program, je-li původní v tom smyslu, že je autorovým vlastním duševním výtvořem. Databáze, která je dle způsobu výběru nebo uspořádání obsahu autorovým vlastním duševním výtvořem a jejíž součásti jsou systematicky nebo metodicky uspořádány a jednotlivě zpřístupněny elektronicky či jiným způsobem, je dílem souborným.

Jiná kritéria pro stanovení způsobilosti počítačového programu a databáze k ochraně se neuplatňují. Fotografie a díla vytvořená postupem podobným fotografii, která jsou původní ve smyslu věty první, jsou chráněna jako dílo fotografické. Dílem ve smyslu autorského zákona není dílo restaurátorské, resp. výsledky restaurátorské činnosti fyzických osob, které opravují originály nebo rozmnoženiny zejména uměleckých děl. Autorem díla může být jen fyzická osoba.

2.2. Zaměstnanecké dílo je takové dílo, které autor vytvořil ke splnění svých povinností vyplývajících z pracovněprávního vztahu k ACO. Není přitom důležité, zda druh práce sjednaný v pracovní smlouvě zní výslovně na tvůrčí práci literární, uměleckou nebo vědeckou. Z časového hlediska je též bezvýznamné, zda k vytvoření díla došlo během trvání pracovněprávního vztahu, před ním či po něm, neboť stěžejním zůstává, zda dílo bylo vytvořeno ke splnění povinnosti vyplývající z tohoto pracovněprávního vztahu. Osobnostní práva zaměstnance ve vztahu k vytvořenému zaměstnaneckému dílu nejsou dotčena.

2.3. Vědecko výzkumný projekt (dále jen VVP) je definován vědeckovýzkumným nebo experimentálním vývojovým nebo inovačním úkolem (záměrem), předpokládanými postupy a uvažovanými výstupy, popř. i popisem věcných, časových, popř. i finančních aj. podmínek.

2.4. Poskytovatelem podpory, event. vyhlašovatelem VVP

(a) je z právní podstaty ACO jeho zřizovatel – Olomoucký kraj, který tak činí poskytnutím příspěvku na činnost ACO nebo poskytnutím účelového příspěvku na konkrétní projekty VaV, řešené v rámci programu územního samosprávného celku z jeho výdajů na výzkum a vývoj nebo

(b) interně pak ACO v rámci přidělování finančních a jiných zdrojů na realizaci jednotlivých projektů (interní projekt, interní financování)

(c) popř. státní orgán nebo jiná právnická osoba, včetně osoby zahraniční, dále organizační složka státu, územní nebo samosprávný celek, fyzická nebo právnická osoba, která podporu poskytuje (*viz zákon 130/2002 Sb. o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů v platném znění*)

2.5. Interním projektem se rozumí projekt vyhlášený ředitelem ACO.

2.6. Uchazečem je zaměstnanec ACO, resp. jiná osoba, která podává návrh projektu k realizaci v ACO a uchází se o poskytnutí podpory (financování).

2.7. Příjemcem je instituce nebo osoba, které na základě písemné smlouvy byla poskytnuta podpora (souhlas s financováním) nebo rozhodnuto o poskytnutí podpory.

2.8. Účastníkem projektu/partnerem je ACO nebo jiná osoba, která spolu s příjemcem řeší část projektu a její účast na řešení projektu je vymezena v návrhu projektu.

Vztahy mezi příjemcem a účastníkem projektu upravuje písemná smlouva o účasti na řešení projektu (smlouva o řešení části projektu), která musí být uzavřena v souladu se smlouvou o poskytnutí podpory/financování a musí na účastníka projektu/partnera přenášet odpovídající povinnosti a řešit majetkové vypořádání výsledků projektu mezi všemi účastníky projektu, popř. jejich řešiteli a členy řešitelských týmů.

2.9. Řešitelem může být odborně způsobilý :

(a) **zaměstnanec ACO** – vedoucí řešitelského týmu jmenovitě uvedený v projektu/projektové přihlášce. Odpovídá za věcnou i odbornou stránku řešení projektu a za řádné čerpání přidělených prostředků,

(b) **student vysoké školy** činný v ACO na základě dohody mezi ACO a příslušnou vysokou školou,

(c) **stážista** činný v ACO na základě dohody mezi ACO a vysílající odbornou institucí,

(d) **jiná externí osoba**, která s ACO uzavře např. autorskou smlouvu.

2.10. Členové řešitelského týmu jsou odborně osoby podílející se na realizaci projektu; jsou jmenovány v projektu.

2.11. Výsledek VVP může mít povahu hmotné věci a nehmotného statku, jímž může být zejména:

- autorské dílo (např. výzkumná zpráva, kniha, článek, sborník, počítačový program, struktura databáze, audiovizuální dílo aj.),

- nehmotný předmět práv souvisejících (např. zvukově obrazový záznam, obsah databáze),

- nehmotný předmět průmyslového vlastnictví (např. vynález, užitný vzor, průmyslový vzor, zlepšovací návrh, ochranná známka, označení původu a zeměpisné označení, obchodní tajemství a know-how, důvěrná informace a osobní údaj aj.

2.12. Využitím výsledku VVP je zejména:

- vytvoření vědeckého díla a jeho zveřejnění (publikace)

- poskytnutí licence k výkonu práva nehmotný výsledek užít.

3.

Výkon majetkových práv a ochrana zájmů ACO vztahujících se k výsledkům VVP

3.1. ACO vykonává majetková autorská práva ke všem zaměstnaneckým dílům, a to i k dílům vzniklým při řešení projektů podporovaných z veřejných prostředků, kde je ACO příjemcem podpory. Pokud hrozí, že zaměstnanec dílo nedokončí řádně nebo včas v souladu s potřebami ACO, nebo pokud skončení pracovněprávního či obdobného právního vztahu mezi ACO a jeho zaměstnancem předchází dokončení díla, je ACO oprávněno takové dílo dokončit.

3.2. Pokud se zaměstnanec ACO stane řešitelem v projektu jiné instituce, je výkon majetkových autorských práv k výsledkům tvůrčí činnosti zaměstnance ACO věcí smluvní úpravy mezi tímto zaměstnancem a institucí. Výkon takové činnosti nesmí zasahovat do oprávněných zájmů ACO, nesmí vést ke zneužití informací nabytých zaměstnancem v souvislosti s výkonem zaměstnání a ke konkurenčnímu střetu zájmů mezi ACO a jeho zaměstnancem nebo třetí osobou, pro niž zaměstnanec výdělečnou činnost vykonává. Zaměstnanec je povinen předem informovat ACO o své účasti na řešení projektu jiné instituce, přičemž není oprávněn pro řešení projektů jiné instituce využívat pracovní dobu dle pracovní smlouvy uzavřené s ACO. Pokud je ACO účastníkem projektu a příjemcem podpory společně s dalším účastníkem a příjemcem, upraví tito mezi sebou podíl na majetkových právech k výsledkům VVP vzájemnou dohodou nebo smlouvou.

3.3. Zájmem ACO ve vztahu k výsledkům VVP je zejména zabránit zneužití autorských práv souvisejících s VVP, prozrazení obchodního tajemství, know-how, úniku či zneužití důvěrných informací a osobních údajů, neoprávněné využití výsledku pro soukromý prospěch a jiné porušení zájmů ACO ohledně nakládání s tímto výsledkem. Ochrana spočívá ve stanovení povinností ve vnitřních pracovněprávních a organizačních předpisech, ve

smlouvách ACO s řešiteli, členy řešitelských týmů i s účastníky a poskytovateli, popř. se třetími osobami (např. jako s nabyvateli licence k využití výsledků VVP), v prosazování jejich dodržování, popř. i v uplatnění sankcí. Evidenci výsledků VVČ zajišťují zaměstnanci ACO pověřeni vedením evidence o publikační činnosti v ACO a správce databáze publikační činnosti ACO.

4.

Úprava vlastnických a přístupových práv a práv k duševnímu vlastnictví k výsledkům výzkumu, vývoje a inovací v ACO

4.1. Všechna práva k výsledkům výzkumu, které vznikly při plnění úkolů plynoucích z pracovního poměru nebo jiného obdobného pracovněprávního vztahu autorů k ACO při výzkumu, patří ACO jako příjemci.

4.2. Zaměstnanci ACO jako řešitelé VVP nejsou bez souhlasu ACO oprávněni výsledky publikovat či jinak šířit. Řešitelům ale může být udělen ze strany ACO souhlas s publikováním výsledků s povinností uvést, že se jedná o výstup z řešení projektu s uvedením jeho názvu (pokud existuje), typu a evidenčního čísla (dedikace).

4.3. ACO je oprávněno publikovat informace o výsledcích výzkumu, ke kterým má majetková práva, dále je oprávněno k dalšímu využití výsledků výzkumu nebo k umožnění využití výsledků výzkumu třetími osobami – to vše při respektování nezbytné ochrany práv duševního vlastnictví a mlčenlivosti. V případě, kdy ACO je účastníkem VVP a příjemcem podpory spolu s dalším účastníkem a příjemcem, je ACO oprávněno k využití výsledků výzkumu jen za účelem a v rozsahu sjednaném ve smlouvě či udělené licenci.

4.4. Práva autorů a původců výsledků, jakož i lhůty pro užití zaměstnaneckých děl, jsou upraveny zvláštními právními předpisy (zejm. § 58 z.č. 121/2000 Sb. v platném znění).

4.5. Příjemci a další účastníci projektu mají právo na bezplatný přístup k výsledkům výzkumu a poznatkům, které jsou potřebné po jejich práci na projektu, resp. pro práci na jejich části projektu.

4.6. Je-li v souvislosti s řešením projektu pořízen hmotný předmět zakoupený z prostředků podpory, kterou poskytuje nebo přijímá výhradně ACO (např. CD ROM s počítačovým programem nebo databází, DVD či kazeta s filmem, nakoupená odborná literatura, počítač či jiná technika aj.), je vždy ve výhradním vlastnictví ACO, není-li zvláštním předpisem nebo písemnou smlouvou dohodnuto jinak.

Je-li u takového projektu ACO účastníkem/partnerem, je takový předmět ve spoluvlastnictví s ostatními účastníky/partnery projektu, není-li mezi nimi a ACO písemně dohodnuto jinak (např. ve smlouvě o řešení části projektu).

4.7. Za výsledek projektu z hlediska autorských práv a práv s nimi souvisejících se považuje závěrečná zpráva/zpráva o řešení projektu, popř. počítačový program (ve strojovém i zdrojovém kódu i s přípravnou a projektovou dokumentací), databáze nebo zvukový záznam či zvukově-obrazový záznam, pokud jsou vytvořeny jako výsledek řešení daného projektu nebo práva k nim v rámci projektu byla nabyta licenci.

Za výsledek řešení projektu se nepovažuje individuální výstup z řešení, tedy - vypracování odborných či popularizačních článků, napsání knihy, části knihy, příspěvku ve sborníku, učebního textu, vystoupení na konferenci, v rozhlase nebo v televizi nebo publikace jiným způsobem, jímž řešitel nebo člen řešitelského týmu zveřejňuje výsledky řešení projektu.

O způsobu a rozsahu publikace výsledků řešení rozhoduje nabyvatel oprávnění z majetkových práv k dílu, pokud se nejedná o užití v rámci volných zákonných licencí. V ostatním ohledně autorských děl platí zákonná úprava.

4.8. Ohledně nakládání s výsledky spadajícími do oblasti práv průmyslového vlastnictví platí ustanovení příslušných zákonů.

4.9. Řešitel i člen řešitelského týmu, ať se jedná o zaměstnance nebo studenta nebo externí osobu, vždy s ACO jako s příjemcem (popř. jako s účastníkem nebo jako s poskytovatelem) je povinen uzavřít smlouvu, kde jsou upraveny podmínky řešení projektu VVČ (popř. včetně právních podmínek využití výsledku a licence poskytnuté řešiteli či členu řešitelského týmu nebo třetí osobě k jeho užití).

4.10. O přístupu zájemců k výsledkům projektu platí příslušná zákonná ustanovení. Výsledek projektu podléhá ochraně ve smyslu § 58 zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) jako tzv. dílo zaměstnanecké, k němuž autorská práva vykonává zaměstnavatel autora, a to jako dílo vytvořené řešitelem nebo členem řešitelského týmu ke splnění úkolu ze zaměstnaneckého poměru k ACO nebo jako dílo podřízené režimu zaměstnaneckého díla na základě zvláštní smlouvy.

5.

Odpovědnost a sankce

V případě, že řešitel nebo člen řešitelského týmu toho kterého VVP poruší při řešení projektu nebo při využívání jeho výsledků povinnosti stanovené v této Směrnici, v dokumentaci projektu nebo v uzavřené smlouvě, nese odpovědnost za škodu, která by tím vznikla ACO, a ACO může vůči němu uplatnit postup v souladu s příslušnými ustanoveními uvedených smluv, resp. zákoníku práce vůči zaměstnancům ACO a v případě studenta či externí osoby v souladu s občanským zákoníkem. ACO je též oprávněno od takové osoby požadovat podporu (financování), kterou mu k řešení projektu poskytla, popř. její část.

6.

Závěrečná ustanovení

6.1. Tato Směrnice je závazná pro všechny zaměstnance ACO.

6.2. Po jednom vyhotovení stejnopisu této Směrnice obdrží vedoucí oddělení terénních výzkumů ACO a vedoucí oddělení konzervace a dokumentace ACO, jedno vyhotovení Směrnice je archivováno na sekretariátu ředitele ACO a každý zaměstnanec a vedoucí zaměstnanec ACO je oprávněn vyžádat si nahlédnutí do něj, a to v běžnou pracovní dobu sekretariátu.

V Olomouci dne 1.2.2012

PhDr. Jaroslav Peška, Ph.D.
ředitel ACO

